

Текстът се прочита два пъти от учител по български език и литература.
Учениците нямат право да водят бележки по време на четенето.
На дъската се записва дидактическата задача.

Времето за работа след прочитането на текста е 120 минути.

Дидактическа задача: *Направете подробен преразказ на приказката от името на момчето.*

МЕДЕНАТА ПИТА

Константин Константинов

Имало едно време бедна жена с едничко дете, момченце. Живели си те в сиромашка колиба, сами-самички в целия свят, и с труд се прехранвали. Един ден майката се разболяла тежко, повикала момченцето при себе си и му казала:

- Когато ти се роди, чедо, орисницата ти търколи една медена пита и каза: „Това ще му е късметът. Нека го гони по света. Когато го стигне, ще бъде щастлив.“ На мене ми беше мъчно да се разделя от тебе. Аз нищо не ти казах и ето сега орисницата ме наказва. Аз ще умра, ако ти не намериш медената пита и не донесеш с нея моето и твоето щастие. Върви, сине, из света и си гони късмета!

Майката се разплакала, целунала момченцето и то тръгнало. Тръгнало и ей току до колибата се мярнала пред него бяла, голяма и лъскава пита. Тя се търколила бързо-бързо пред него и то припнало подире ѝ. Съвсем не мислило то, че гони своя късмет. Знаело само, че трябва да я настигне и вземе, за да оздравее майка му. Но питата се търкаляла бързо и се скрила на първия завой.

Ала момченцето все търчало след нея.

Срещнали го хора и го попитали:

- Де така самичък, юначе?

- Медената пита гоня - отговорило то, и хората се засмели.

Дълги дни и нощи вървяло момчето. Минало поля и планини, но медената пита все бягала пред него и то не я настигало. Ту се мерне до някой връх, позапре, помами го, ту изведнъж се изгуби и лъсне пак далеч до друга рътлинка. Но момчето търчало без умора и без страх. Краката му се изранили от път, но очите му свикнали да гледат ясно - надалеко и широко - и то все вървяло. Стигнало до Земята на слепите, дето всички хора били слепи като къртици и цялата страна била потопена в мрачина.

- Накъде мина медената пита? - питало момчето.

- Ние нищо не знаем, защото нищо не виждаме - отвърнали слепите с наведени глави.

Но пред очите му блеснала далеко медената пита и то тръгнало отново. Минали пак дълги дни и дълги нощи в мрачина и лутане. Стигнало сега до Каменната земя, дето всички хора са вкаменени и мълчаливи и хлад вее над цялата страна.

- Видяхте ли медената пита? - попитало момчето. Но никой не му отговорил.

И отново тръгнало то да търси медената пита. Минали отново много дни и нощи. Най-после стигнало до Златната земя, дето всичко е от чисто злато - и дървеса, и плодове, и накити. Само хората приличали на големи гущери и жаби.

- Не знаете ли де е медената пита? Не мина ли насам? - попитало момчето, изнемощяло от умора и глад.

- Медена пита ли? - закикотили се чудноватите хора. - Та защо ти е тя?

- Трябва да я занеса на мама, за да оздравее. Тя е моят късмет.

- Та какъв по-голям късмет, глупчо, от тая земя - засмели се те отново. - Видж, тук всичко е злато. Забрави майка си, остани тук и тук ще си намериш късмета.

Момчето поклатило глава и отговорило:

- Не тръгнах аз злато да търся. Не ми трябва то. Моят късмет е друг.

И отново тръгнало. Сега вече стигнало до безкрайно море, дето бил краят на света. На пясъчния бряг лежала корава пита от най-черно брашно, ненамазана не

само с мед, но дори и с вода - напукана, сиромашка пита. Задъхано от радост, момчето грабнало тая пита и я притиснало до гърди. И когато се навело, видяло лицето си в морската вода: то не било момче, а снажен момък - толкова години търсило късмета си.

Капнал бил от глад момъкът, но не отчупил къшей от питата. Нали трябва първо майка му да вкуси и да оздравее? И бързо припнал той назад. Когато минавал през Златната земя, чудноватите хора се кискали след него и го наричали глупак. Но той не ги чувал и отминал. В Каменната земя никой го не погледнал, нито попитал за нещо. Но когато дошъл в Земята на слепите - изведнъж го обградили тълна слепи хора и почнали да го молят:

- Ние не виждаме нищо. Не можем дори да се нахраним. Сложи в ръцете ни късче хляб!

Момъкът си казал: „Наистина аз имам цяла пита. За мама стига един къс.“

И раздал на слепите по-голямата част от питата. И те целували ръцете, нозете му и с благословии го изпратили.

Момъкът приближил радостен до родната си колиба.

Но до самия праг на колибата, почти умиращо от глад, лежало бездомно мършаво кученце. То извило умолителен поглед и сърцето на момъка се свило от жалост. Без да мисли, той извадил от пазвата си последния къс пита и нахранил с него животното. После влязъл в къщи, изправил се до майка си и съвсем отчаян й казал:

- Ето, майко, връщам се с празни ръце. Аз изходих целия свят, докле намеря медената пита. И когато я намерих, раздадох я на другите. Нищо не остана за тебе. Сега с тебе заедно и аз ще умра.

Той прегърнал майка си и заплакал.

Ала майката се усмихнала радостно, дигнала се от постелята, вече съвсем здрава, целунала го по челото и отвърнала:

- Не, сине, няма да умреш. Тъкмо сега ти ще живееш, радостен и честит. Изпълни се всичко, каквото ти бе наречено от орисницата. Сега и аз съм здрава, и ти си завинаги при мене. Но всичко, което ти претърпя, трябваше да стане. Ти трябваше да видиш целия свят - всичко добро и зло на земята и да избереш от двете. Ти трябваше да намериш медената пита и да я раздадеш, без да помислиш за себе си. Но не жали за питата, сине! Аз нямам нужда от нея. Нали ти ми донесе своето златно сърце? А сега вземи от лавицата оная ръжена пита там и седни да вечеряме. И ще видиш, че тя ще ти бъде по-сладка от всичките медени питеи в света!

Седнали те на сиромашката трапеза и хапнали сух хляб и солчица. И още при първите хапки момъкът усетил, че всичката му умора изчезнала като по чудо, че силите и бодростта му пораснали стократно и че нищо повече не му трябва на тоя свят.